

MINDSZENTILAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Világ-béke.

Irta: Hock János orsz. képviselő.

Mindenki, aki új eszmét hirdet, szükségképpen összeütközésbe jön korának gondolkodásával. Azonban, bárminő kicsinyléssel és lenézéssel tekint is a világ egy-egy új gondolatára, azt az embert, akinek a lelkében él az igazság gyökere, ez a guny sem tántoríthatja el hivatása útjáról. A gondolatjáért kész milliókkal szembeszállani, mert inkább meghal, semhogy megtagadja az igazságot, az eszmét, amelyet neki kellett világra szülnie.

Ez az igazság élteti őt s hogy ha kinpadra feszítik is érte, ott is, akkor is arra törekszik, hogy azt kinyilatkoztassa. Dacos fejét merészen fogja az égre vetni s a történelem példája szerint dobbant a lábával: Mégis mozog!

Az emberi nagyság mértéke az, hogy a nagy lélek nem törődik a pillanatnyi sikerekkel, hanem a jövőbe néz. A jövőért dolgozik minden nagy ember. A méhek hivatását végzi. A mézet, melyért őt megfojtják, átadja az emberiségnek.

A haladás egy lépést sem tudott volna tenni a földön, hogyha az emberiség szembe nem szállt volna a tömeg kicsinylésével. A kultúra történelmének legnagyobb érája az, amely új civilizáció alapjait rakta le, mikor a régi pogányság elvét feldöntötte és a keresztény eszmék nagyságát belehozta az ókori barbarizmusba. Terjesztőiket kigunyolták, kinevették, mint a béke hirdetőit napjainkban.

Vajjon azt a tizenkét szegény halászt, aki ott hagyta hajlékát, mert szívük egy eszmétől áttüzesedett, nem oly rajongó bolondoknak hirdették, mint ma az örök béke apostolait, akik nincsenek is új erkölcsi eszméktől áthatva, mert alapjában nem hirdetnek mást, mint amit az a tizenkét halász hirdetett? Pál apostol is említi, hogy őket bolondoknak tartják. De hozzá teszi: „Mi tudjuk, hogy amit hirdetünk, igazság, és az igazságban van az Isten ereje.” Ilyen ereje van az igaz gondolatnak s én ilyennek tartom a világ-béke eszméjét is. De bármily kedvezők és csodálatosak is e téren a legutóbbi évtized eredményei, azért tudjuk, hogy ezek csak elvek és nagyon soká lesznek megvalósítva az életben. De tudjuk azt is, hogy meg kell valósulniok, mert bennük a haladás isteni törvénye nyilatkozik meg. A haladás pedig oly törvény, amely minden évben előre viszi az emberi fejlődést s amelynek előretörékvését megakadályozni emberi erő nem tudja.

Ne higgyék tehát a kételkedők, hogy az a gondolat, amelyet úgy nevezünk: világ-béke, csak a legújabb kor bogara. Hogy néhány beteges idealista rajongása. Oh nem! Az örök béke gondolata egykoru az emberi civilizációval, sőt ezt a gondolatot hagyja örökségül a görög műveltség a barbár népekre. A béke gondolata tulajdonképpen ott kezdődik, mikor az emberiség megérett arra, hogy külön választotta az anyagjogait, az erőszakot és az erkölcsi rendet.

Tudjuk a görög történelemből, hogy templomokat emeltek a béke papjainak. A rómaiak szintén. És a műveltség terjedése, fokozatos haladása egymásután fogja kiirtani az emberiségből az állati szenvedélyeket s a vele járó bestialitást.

Az örök béke eszméje olyan, mint a lóbusz-virág, amelyből a vízőzön után új termés sarjadzott. Nem elég ezt az eszmét hirdetnünk. Törvénynyé kell tennünk, hogy szeretet, béke testvériség uralkodjék a földön. A békének nemcsak gyümölcse a boldogság, de összhangot is teremt a lélekben. Nagyon szerencsétlen az, aki a boldogságot külső viszonyokban keresi. Belülről kell annak jönnie. S akiben ez a harmónia nincs meg, azt semmiféle más viszonylat a földön boldoggá nem teheti. Az embereknek pedig épp oly joguk van a boldogsághoz, mint az igazsághoz. Igazság és boldogság; e kettő végcélja minden emberi haladásnak. Ez az a két hatalmas sasszárny, amelyek együtt emelnek a magasba s amelyek, ha megtörnek, a királyi madár is a sárba és porba hull. Igazság és boldogság. Ezekhez szükséges a lelki béke a családban és a társadalomban.

Ámde vallás nélkül eszméket a tömegbe vinni nagyon nehéz. Már pedig nagy baj, hogy a mai korszakban az eszménység lenézésével és hanyatlásával a társadalomban a vallásosság is meggingott. Pedig vallás és tudomány sohasem ellenkeztek egymással. Ellenkezőleg. A tudomány elvezet bennünket a végtelenség küszöbéig. Itt a vezetést átveszi tőle a hit és a kifáradt léleknek megmutatja az Istent és a menyországot.

Hányan vagyunk, akik sokszor oda adtuk volna minden kincsünket, minden tudásunkat egy csepp reménységért, egy kis vigasztalásért. Ezt nem tudja nekünk megadni más, mint a hit, amely felmutat a csillagok felé s azt mondja: Sursum corda! Emeld fel a szivedet! Légy te is a szeretet és igazság krisztusi apostola, mert aki ily uton halad, elérkezik a békéhez.

Munkásmozgalom.

Nem tudom, mi igaz abból a hírből, amelyet úgy a fővárosban, mint a vidéken szerte az országban terjesztenek, hogy a mezei munkával foglalkozó és a cselédsorban levő emberek azzal a tervvel foglalkoznak, hogy megnyitva a tavalyi év nyarán szórványosan fellépett arató és cselédsztrájkot, az idén, már most a tavasz folyamán, még pedig az egész országra kiterjesztve, megismétlik és hogy ez irányban a mozgalom vezetői a szervezkedést és agitációt meg is kezdték.

Nem lehet a tárgy fölött úgy könnyelműen, egyszerű nembánomsággal keresztül siklani, mert itt nemcsak egynehány nagybirtokos érdekszövetségéről van szó, hanem száz és százezer ember és család existenciális kérdésének a veszedelme forog kockán.

Illő dolog, sőt kötelessége ezzel a kérdéssel a vidéki sajtónak foglalkozni, mint aki egyedül van hivatva arra, hogy a munkaadó és munkát vállaló nép érdekeit előbbre vigye és figyelmeztetnünk kell mindazokat, akiket a dolog legközelebbről érdekel, hogy sem meggondolatlanságot, sem pedig könnyelmű ígéretet ebben a kérdésben ne tegyenek.

Ha van jogos sérelme a népnek — mint ahogy van, — ezt adja elő azzal a bizalommal, amelylyel tartozik azokkal szemben, akiktől évtizedek óta kenyerét keresi, iparkodjanak meggyőzni őket, hogy a régi rendszeren felépült, tehát elavult bérrendszer mellett ők tovább boldogulásukat, családjuk eltartását tisztességesen eszközölni nem tudják, mert az idők folyamán a viszonyok változtak, a megélhetés drágább lett, a közterhek emelkedtek, s mindezt ők nem tudják csekély jövedelmükből fedezni, hogy emberekhez illő módon bár szerény viszonyok között, megélhessenek.

Ma még nem multa idejét, hogy jogos kívánásokkal előálljanak és azt közös megállapodással békésen elintézzék. De ha a lelketlen izgatóknak felülve, — akik a zavarosban halászva, öncéljukra akarják az emberek szegénységét, elkeseredését kihasználni, — az utolsó percben kényszerhelyzetbe akarják a munkát adó birtokosokat hozni, hogy azoknak fegyvert szegezve, erőszakos és jogtalan követeléseket érjenek el, ez nem egyezik a magyar ember igazságérzetével és vele született tisztességérzetével és maguk ellen hangolják az ország egész velük érző, velük rokonszenvező közönségét. Válasszanak bizalmi férfiakat, akik az érdekeiket képviseljék s akik a gazdasági egyesületekhez írásbeli kívánásaiknak elintéztét végzik, s azoknak egységes megállapítását országosan eszközlik.

Azért legcélszerűbb ennek a kérdésnek a megoldását a gazdasági egyesületekkel karöltve végezni, mert a birtokos és a gazdáközönség, valamint a községek tagjai lévén az egyesületeknek, mindnyájuk nevében ve-

zethet tárgyalást, végezhet megbeszélést és eszközölhet és köthet megegyezést, s nem kell külön-külön minden egyes munkaadóval tárgyalni. Rendkívül nagy körültekintéssel kell mindegyik félnek eljárni. Ajánlatos az, hogy higgadt, a viszonyokkal ismerős és megbízható embereknek a kezébe kell benneni a megbízatást még pedig olyannak, aki közülük való, aki ismeri a helyi viszonyokat és szokásokat, és nem olyanoknak, akiknek kenyere az izgatás, akinek érdeke az, hogy békés megoldás eszközölhető ne legyen, mert az az ő egyéni privát érdekét sértené, károsítaná.

A közelmúlt sztrájkok meggyőzhatték az embereket arról, hogy erőszakos, törvény és rendellenes dolgokkal ügyükön nemcsak hogy segíteni nem tudnak, sőt elérték azt, amire pedig semmi szükségük nem volt, hogy kárt maguk-maguknak okoztak és hogy folytonos zaklatásnak, folytonos molesztálásnak voltak kitéve a hatóság részéről, s hogy elesve a kenyérkeresettől, még anyagi kárt is szenvedtek.

Az A. M. G. E. a vidéki gazdasági egyesületek, sőt a gazdakörök is tudtommal foglalkoznak ennek a kérdésnek helyes és okoszerű megoldásával és hogy indítványok nyújtattak be, hogy régi alapon álló aratási és szolgálati szerződések akként módosítsanak, hogy az a nép érdekét a mostani viszonyokhoz mérten javítsa.

Amidőn tehát látjuk azt, hogy a kezdeményező lépést már maguk a földbirtokosok, bérlők és gazdák tették meg anélkül, hogy erre felkérve, vagy erőszakolva lettek volna, hanem mindegyik szabad elhatározásából annak tudatában tette, hogy cselédjén, munkása sorsán segítsen, anyagi helyzetén javítson s megélhetését annál jobban biztosíthassa, hiszen ezzel maga-magának is szolgálatot vélt teljesíteni, akkor még egyszer kötelessé-

günk felhívni a mezőgazdasági munkások és cselédek figyelmét arra, hogy vegye maga kezébe ügyének intézését, helyzetének javítását ne bizza senkire, ismeretlen, lelketlen emberekre pedig már azért sem, mert megfognak győződni arról, hogy ezeknek az embereknek a célja nem az volt, hogy rajtuk segítve legyen, hanem hogy egymás ellen uszítsa a munkaadót és munkavállalót; s míg ezek egymással marakodnak, addig ők, a saját érdekükben mindkét fél kiszípolozása által maguknak sápot akarnak szerezni.

A szenvedésből, a nyomorból nem fognak részt kérni, sőt még csak támogatást sem fognak náluk találni.

Tehát jól jegyezzék meg ezen intelmünket, figyelmeztetésünket azok, akiket legközelebről érint: a munkás nép százezrei.

Ujdonságok.

— **Névünnep.** Schmied Dezső, köztisztelőben álló gyógyszerészünk tegnap este tartotta névünnepét tisztelői és barátai körében. Az ünnepeket nevenapján mi is szívből üdvözljük.

— **Ujabb póttartalékosok behívása.** A hadügyminisztérium mint értesülünk, közvetlen rendeletet intézett a hadtest és hadkiegészítő parancsnokságokhoz a póttartalékosok újabb behívása tárgyában. A rendelet szerint 1906. évi március 16-ától kezdve az összes előző évfolyambeli tartalékosok és póttartalékosok váltakozó csoportokban 28—28 napi fegyvergyakorlatra behívandók. A hadügyi kormányt ezen rendelet kiadására azon körülmény indította, hogy a behívott póttartalékosok a követelt létszámot nem egészítik ki. Ugyanezen körülmény indította Bihar honvédelmi minisztert egy rendelet kiadására. A póttartalékosok közül ugyanis a

gyöngébbeket nyolc heti kiképzés után a hadkiegészítő parancsnokságok szabadságot kaptak. A honvédelmi miniszter ma kiadott rendeletében megparancsolja, hogy a szabadságot póttartalékosokat hívják be azonnal szolgálatra. A miniszter a rendelet indoklásában azt mondja, hogy a betegek felülvizsgálatra utasítandók, az egészségesebbek pedig csapat-szolgálatra amugy is alkalmasak lévén, oda beosztandók. A decemberben behívott póttartalékosok közül többen a behívó parancs dacára sem vonultak be. A hadtest parancsnokságok átírtak a polgári hatóságokhoz, hogy a be nem vonult póttartalékosokat állítsák elő. A községek nagyrésze azonban nem akarta a katonai hatóság ezen rendeletét foganatosítani. Ennek következtében Bihar honvédelmi miniszter rendeletet intézett az összes csendőrküldési parancsnokságokhoz, a be nem vonult póttartalékosok ki-nyomozása és előállítására tárgyában.

— **Ősztündij-pályázat.** A Mindszenti község által tett Erzsébet-királyné 3000 koronás iskolai alapítvány évi kamataira pályázat hirdettetik. Pályázhatnak mindszenti illetőségű, jeles előmenetelű középiskolákat látogató árva fiú-tanulók. Pályázók a legutóbbi félelvi bizonyítvány csatolása mellett kérvényeket f. hó 25-ig Kádár Szilveszter plébánoshoz, az alapítvány kezelésére hivatott bizottság elnökéhez, nyújtsák be.

— **Községgyűlés.** A Mindszenti Önszegélyző Szövetkezet folyó hó 25-én délután 2 órakor tartja az intézet helyiségében XVIII-ik (újralakulás I-ső) rendes évi közgyűlését, melyre a szövetkezeti tagok figyelmét ezuton is felhívjuk. Itt említhetjük föl, hogy az intézet zár-számadását lapunk hirdetési rovatában közöljük.

— **Arcképleleplezés Csongrádon.** Csongrádról jelentik, hogy a község képviselő-testülete e hó 8-án diszközgyűlést tartott, a melyen leleplezték Kossuth Ferencnek, Apponyi Albert gróf, Andrássy Gyula gróf és Justh Gyulának a község által megfestetett arcképeit. Ludrovai Tóth István községi bíró lendülettel szavakban emlékezett meg e négy hazafi érdemeiről, akik iránt a diszközgyűlés tántorithatatlan bizalmának és ragaszkodásának adott kifejezést. A diszközgyűlésen részt vett néhány szociálista is, akik szintén beszélni akartak. Tóth István bíró azonban nem adta meg nekik a szót.

— **Pusztaszeri föld Amerikában.** Az amerikai magyarság történetének egyik szomorú jelensége, hogy magyar temető is létesült már odakint. A monongahali magyarság létesítette ezt a temetőt, Kovács Kálmán volt gyevi barát, ottani lelkész kezdesére s ez nemcsak a telekkönyvben fog örökké mint magyar temető létezni, hanem a valóságban is, mert csak magyarok temetkezhetnek belé. A temetőt hazai, pusztaszeri hantokkal szentelték föl, miket — a nevezett lelkész kértére — Sövényháza község küldött ki a tengeren túl élő véreinknek.

— **48-as ifjak bálja.** A mindszenti 48-as Iparos Ifjuság 1906. évi február hó 27-én, kedden Gyovay István vendéglőjében zártkörű álarcos bálát rendez. Beléptidij személyenként 80 fillér. Kezdeté este fél 7 órakor.

— **Rablással vádolt csendőrmester.** Kirsner János sokszorosan rovott multu csavargó hatósági személy ellen elkövetett rágalmozásért került a napokban a szegedi büntetőtörvényszék elé. 1901-ben ugyanis Ormándi József tömörkényi gazdát kirabolták és ez alkalommal különféle ingóságokon fölül mintegy 4000 koronányi készpénzt is elloptak. A tetteseket azonban, a legserényebb nyomozás dacára is mindmáig sem sikerült kitudni. Ezért aztán Kirsner akit sokféle csinytevéséi miatt a csendőrség állandóan szemmel tart, azt a vádat kovácsolta a neki

TÁRCA.

Fehér éjszaka.

Tél van. Ennek hőköntöse takarja be a földet s amint a kisváros pislogó petróleum lámpái rávetik halvány fényüket a fehérbe vont, rögössé fagyott utra, mint megannyi gyémánt szem, csillognak a frissen leesett hópelyhek.

A gazdagok házainak ablakaiból kivillagít, a csendes, hangtalan utcák, fehérbe vont világára, az ablakok apró fénye s oly szent némaság borul a kisváros nyugalmas estéjére, mintha minden elköltözött volna innen, hogy magára hagyja magasztos csendjében ezt a hólepelrel bevont városkát.

*
A város alsó végében, düledező, alacsony, piszkos, fütetlen viskójában már két nap óta halállal vívódik egy öt éves gyermek.

Már szederjessé vált ajka, csak szakgattottan nehezen ejti ki a szót. A szegény özvegy munkásasszony rozoga asztalra dőlve, pislogó olajmécsejénél, tenyerébe hajtott fejével tépelődik. A haldokló gyermek minden hörgésére telekézzel markol szívébe a fájdalom, a kín s tépi, marcangolja kegyetlenül.

Rongyos kendőjét összébb vonja. Fázni kezd.

— Anyám adj kenyeret, éhes vagyok, — jajdul fel a kicsi ártatlan gyermek s az anyának e pár szó belemarkol szívébe. Körülnéz, de nem talál egy falat kenyeret sem, a szegénység és nyomor eme tanyájában. Fájdalommal borul kis gyermeke fölé, úgy sugja fülébe:

— Nincs gyermekem semmi.

Nincs kenyér...

A gyermek felemeli fénytelen szemét, azután beszélni próbál.

— De hiszen tegnap azt mondtad anyám, hogy ma lesz kenyér!

— A jó emberek adnak majd — feleli az anya.

A haldokló gyermek szeméi felvillannak, mintha rettenetes küzdelmében boldogsággal töltene el kicsi lényét ez a szent bizodalom:

— Lesz kenyér!...

Az anya megcsókolja gyermeke lázas ajkát, kicsi kendőjét szorosan magához vonja s kilép, a csendes, hangtalan néma éjbe.

Az egyre szakadó hó, nagyokat roppan lábai alatt s ő halad, megy a bizonytalan sötét éjbe: kenyérért...

Egyik utcasarkon, a magasan emelkedő gazdag házak előtt megáll. Gondolkodik. Merre menjen, — mit tegyen?!

A szentferenciek templomán most üti az óra a tizenegyet. A hideg, éjjeli szél, sivitva nyargal végig az üres utcasarkon. A szegény asszony, csak megy, siet, fut s azután megáll. Hallgat, nem hall-e lépteiket, nem lát-e embereket jönni, könyörületet szánó lelkeket.

Egyik félemeletes ház tükörablakából hosszú fénysáv szűrődik ki. Erre fellélegzett.

Egyenesen a ház felé tartott. Megzörgette annak ablakát, de egy mord, barátságtalan férfi elütöte onnét.

Fájdalommal gondolt haldokló éhes gyermekére.

Hazafelé indult.

Amint odaért ahhoz a hidhoz, mely elválasztja a külvárost ezektől az emeletes háztól, megakadt tekintete az utmenti szent szűz szobron, oda borult a szobor lábai elé, nehéz panaszát a szél sivitva vitte tovább.

Otthon volt, hazaért. Az ajtó nyílásán kivillagott a kicsi olajmécsejénél pislogó fénye, — félve tette kezét az ajtó kilincsére. Belépett, hallgatódzott, csend volt a szobában.

A szegény asszony elszorult szívvel tett egy lépést beteg gyermekének ágya felé, vizsgálta a kisértetiesen fel-fellobbanó mécses bágyadt fényénél gyermekének viasz-sárga arcát.

Oda borult arra a kicsi élettelen, kihűlt tetemre, — s vonaglott felette, ölelte azt örületesen, szivettépő, fájdalmas jajongással.

leginkább kellemetlen Bogdán József csongrádi csendőrmester ellen, hogy ez a hirhedt zsványt, Karkust szolgálat közben éppen azért lőtte agyon a múlt évben, mikor a zsványt hajszolták, mert hogy az a bűntársa volt neki Ormándi kirablásában. Kirsner szerint a csendőrmester azért lőtte volna agyon a hirhedt zsványt, mert az a rablott pénzen való osztzkodásnál 800 korona fölött összekülönbözött volna vele. Az ellene megtartott végtárgyalás során Kirsner legkevésbé se viselkedett töredelmesen. Csűrű, csavart és letagadott mindent, amit csak lehetett, dacára annak, hogy a tanúk ellene vallottak. Annnyit aztán el is ért ezzel a viselkedésével, hogy ügyében ezuttal nem került a sor ítélethozatalra, mert a bíróság némely — kelletlen fel nem derített kérdések tekintetében — a bizonyítás kérdését rendelte el.

— **Fatolvajok.** Huszka Mihály, Huszka Ferenc és Horvát István mindszenti lakosok, tüzelőanyaggal bőven megterhelve hágyták el a sövényházi erdőt és meglepéssel cipelték hazafelé a pompás zsákmányt, de annak barátságos melegét már nem élvezhették, mert a csendőrök elcsípték őket. — Serfőző Balázs és Apró István tul akartak tenni a csendőrök észjárásán és holdvilágos éjjel mentek ki az erdőbe, ahol két szép szál élőfát kifűrészeltek. El is jutottak vele szerencsésen a Tiszáig, ott azonban Denes és Szabó csőszök megszáditották őket a teherrel és visszavonszolták a súlyos fatörzseket a csőszházig, ahol egyelőre szalma alá rejtették. Serfőző és Apró sehogysem tudtak megbirkózni avval a gondolattal, hogy fáradtságuk gyümölcsétől ily váratlanul elessenek, kilesték a csőszöket és amint azok házikójukat elhagyták, újból elemelték a fákat. Át is szállították otthonukba, de Isten áldása nem volt rajta, mert a csendőrök elkobozták. — Urbán József lakásán is 50 kéve lopott rőzsét találtak a csendőrök. És így tovább.

— **Elfogott álarcos rablók.** Nem régen írtuk, hogy Izbéki Sándor öcsödi gazdaember házába éjjel álarcos emberek hatoltak be s miután a gazdát megkötözték, tőle 12,000 koronát elraboltak. A szarvasi csendőrök azóta fáradhatatlanul nyomoztak a tettesek után, nem is eredmény nélkül, mert a rablókat sikerült két férfi és három asszony személyében elfogni. A tettesek, Vuics Ferenc és neje, Farkas Antal és neje, továbbá Mészáros Antalné, akik ugyan mindent tagadnak, de a tanúk ellenük vallanak.

— **Agyonlőtte a vendégét.** Mult év szeptember 3-án Ivanics Ödön sövényházi korcsmáros és szatócs, akit Mindszenten is jól ismernek, a pusztaszeri Árpád ünnepen a megszábitottnál magasabb árban árusított cigarettát és szivart, amiért Bárkai József sövényházi földmives följelentette a pénzügyőrségnél. Egy hétre rá Bárkai betért az Ivanics korcsmájába és sört kért, Ivanics azonban nem akarta őt kiszolgálni, sőt ki is utasította a korcsmájából. Mikor pedig Bárkai távozni nem akart, lekapta a falról kétszövű vadászfegyverét és hat lépésnyi távolságból mellbe lőtte Bárkai, aki azonnal meghalt. Szándékos emberöléssel vádoltan állott ezért Ivanics a szegedi büntető törvényszék esküdt-bírósága előtt, ahol előadta, hogy Bárkai neki régi haragosa, sőt már egyszer agyonütéssel fenyegette s a kérdéses alkalommal is több künn várakozó cimborájával lesett rá. Bárkai azonban nem akarta megölni, csak ijedtében fogta rá a fegyvert. A kihallgatott tanúk egy része azonban nagyon Ivanics ellen vallott. Így Balogh János azt vallotta, hogy vádlott a pusztaszeri incidens alkalmával következőleg nyilatkozott: — Majd lesz nekem gondom Bárkaira! A vád és védbeszéd elhangzása után az esküdtek tanácskozásra vonultak vissza. Verdiktjük szerint

Ivanics nem szándékos emberölésben, hanem csupán halált okozó súlyos testisértés bűntettében találtatott bűnösnek, minek alapján a bíróság őt 3 évi börtönre ítélte. Hat hónapot ebből a vizsgálati fogsággal kitöltöftnek vettek. Az ítéletben a kir. ügyész megnyugodott, Ivanics azonban semmisségi panasszal élt ellenre. Védője kérelmére nyomban szabadlábra is helyezték.

— **Fiatal betörők.** Kasza Gusztáv mindszenti gőzmalomtulajdonos panaszt emelt a rendőrségnél, hogy a gépházából 2 drb szíjját 100 korona értékben elloptak. A rendőrség, a csendőrséggel egyetemben csakhamar ki nyomozta, hogy Ludányi István és Szakál József molnárlegények a tolvajok, akik egy éjszaka furfangos módon betörték a jelenleg üzemben nem levő malomba és az onnét ellopott szíjjakat Kurucsai Péter vargának eladták. Kurucsai tagadja ugyan a vételt, de a betörők rávállanak. A vallatás során kiderült egyéb is. A két kolléga töredelmesen bevallotta, hogy a malmot régóta lopkodják, kisebb-nagyobb összegek erejéig. Ludányi pedig olyképp nyilatkozott, hogy ő a lopást még 1904. év decemberében kezdte meg, amikor még a malom Pálinkóé volt. A zárt asztaliókból ugyanis kisebb-nagyobb összegeket sikerült elemelniük anélkül, hogy a tulajdonos a legkevésbé is sejtette volna a hiányt. Ily módon vallomásuk szerint mintegy 300 koronával károsították meg Pálinkót. A fiatal bűnösöket letartóztatták. A vizsgálat még folyamatban van.

— **Ásványolaj rendelet.** Régóta keltett kereskedői körökben hir olyan általános örömet, mint kelteni fog az az értesülésünk, a mely szerint az oly nagy port fölvert Heintzeféle biztonsági edények kötelező használatától legalább egyelőre megszabadulnak kereskedőink. A belügyminisztériumban ugyanis a mult nyáron — amint azt megirtuk — hogy hogynem, rájöttek arra, hogy a jámbor petróleum, amely faluhelyen jóformán az egyedüli világító szer s amelyet mellesleg megjegyezve a nép még ezerféle orvosságnak is használ — éppen olyan veszélyes robbanó olaj, mint például a nitroglicerín. A belügyminiszter szigorú rendeleteiben hagyta meg, hogy ezentul a petróleumot a falusi kis szatócs-boltos csakis százakba kerülő biztonsági edényekben tarthatja, sőt még ezek közül se mindégyikben, hanem csak a Heintzefélében, amelyet viszont csak egy cégnél lehet beszerezni, amely cég természetesen horribilis árakat is szabott volna érte. A rendelet nemcsak a kis- és nagykereskedők, hanem a közönség körében is igen nagy felháborodást keltett. A szakkörök, élén a kereskedelmi és iparkamarákkal, állást foglaltak a rendelet ellen, követelvé, hogy a sérelmes rendeletet vegyék revízió alá és hassanak oda, hogy addig is függeszszék fel a rendelet végrehajtását. Az egyhangu fellépésnek és a kereskedelmi és iparkamarák erélyes hangu felterjesztésének most végre meg lesz az eredménye. A kereskedelemügyi miniszter közbenjárására Kristóffy József belügyminiszter rendeletet fog kiadni, melyben a Heintzeféle edények kötelező használatát elrendelő rendelet életbeléptetését bizonytalan időre elhalasztja. Ez a hir általános örömet keltett mindenfelé, különösen a kiskereskedők és a fogyasztó közönség körében, mert míg egyrészt a kiskereskedők nagyrésze a biztonsági tartályok beszerzésével oly improduktív befektetésekre köteleztetett, amelyeket meg nem bírtak volna, másrészt pedig a költségtöbblet minden körülmények között a fogyasztók zömét kitevő szegény nép nyakába szakadt volna a petróleum árának emelkedésével. Igen nagy okuk van tehát örülni annak, hogy a régi kormány sérelmes rendeletét visszavonták.

— **Megölte a mostoha fiát.** Bori Rókus gazda megölte a mostoha fiát. Bori Rókus 1903-ban nősült. Egy csongrádi lányt vett feleségül, aki házasságuk ötödik hónapjában azzal lepte meg, hogy egy egészséges fiugyermeket szült. A gazda éktelenül neki-dühösödött a nem várt családi öröm fölött és kijelentette, hogy ő előbb-utóbb elpusztítja a törvénytelen gyermeket. Néhány hét

előtt a fiatal asszony kiment a szobából s ezalatt Bori egy hegyesvégű sárkafét a gyerek hasába szurt, aki ennek következtében, néhány percnyi kínlás után meghalt. A lelketlen ember lelővéssel fenyegette az asszonyt, ha valakinek az ő véres tettét elárulja s a megrémült asszony nem is szólt senkinek. A gyereket el is temették, mintha természetes halállal mult volna ki. A rendőrök azonban kiderítették a bűnt és Borit letartóztatták.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1906.

Meghívó.

A Mindszenti Önségélyző Szövetkezet

1906. évi február hó 25-én d. u.
2 órakor Mindszenten, saját helyiségében (Schwáb Dávid ur házában) XVIII-ik (ujraalakulás I-ső)

rendes évi közgyűlést

tart, melyre az összes tagok ezen
- - - - nel meghivatnak. - - - -

ELINTÉZENDŐ TÁRGYAK:

1. Igazgatóság jelentése 1905. évről.
2. Számadások megvizsgálása és a fölmentvény megadása iránti intézkedés.
3. A tiszta nyereség felosztása iránti intézkedés.
4. Tisztviselők tiszteletdíjainak megállapítása.
5. Az igazgató, igazgatóság és a felügyelőbizottság újraszámítása.
6. Pénztárnok és könyvelő választása iránti intézkedés.
7. Egyéb tárgyalandó ügy a közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatónál bejelentendő.
8. Netáni indítványok.

Mindszent, 1906. évi február hó 5-én.

Gelsy Péter,
igazgató.

JEGYZET. Az eredeti mérleg és számadás, ugy az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az intézet helyiségében közszemlére vannak kitéve és azokat a részvényesek a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Felügyelő-bizottsági jelentés.

Tisztelt Közgyűlés!

Intézetünk XVII. üzletéről szóló számadásunkat a következőkben terjesztjük elő: A zármérleget és a tiszta nyereség felosztását minden ízében megvizsgáltuk, azokat az üzleti főkönyvekkel összehasonlítottuk s mindenekben megegyezőnek találtuk. Minden egyes vizsgálatunk alkalmával meggyőződünk a lelkiismeretes, pontos vezetésről, ténykedésről.

Mely jelentésünk után ugy az eredménykimutatást, mint a nyereség fenti felosztásának elfogadását a legmelegebben ajánljuk; ezek után pedig ugy a magunk, mint az igazgatóság részére a szokásos felmentvény megadását kérve, vagyunk

Mindszent, 1906. február hó 5-én.

mély tisztelettel

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG.

Meghívó.

A MINDSZENTI TAKARÉKPÉNZTÁRNAK

1906. évi február hó 18-án
délután fél 3 órakor, az in-
tézet helyiségében tartandó

XXX-ik

évi rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket van szeren-
csém tisztelettel meghívni.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az 1905. évi zárszámadás előterjesztése.
2. A mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvények megadása.
3. Pénztárnoki állás betöltése iránti intézkedés.
4. Altwer Bernát volt pénztárnok kérelme.
5. Wimmer Károly-féle alapítvány alapítólevelének módosítása.
6. Esetleg teendő indítványok.
7. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes választása.

Kelt Mindszenten, 1906. évi február 1-én.

Wimmer Béla s. k. Vedres István s. k.
könyvelő. elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

28. §. A részvényes, ki szavazni kíván, az erre szükséges igazolványt a közgyűlést megelőző nyolc nap alatt, illetve annak megnyitáig a hivatali helyiségében átveheti, ha magát a közgyűlés előtt legátább 15 nappal, saját nevére írt részvénynyel igazolta.

A zárszámadások s az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, a közgyűlést megelőző 8 napon a hivatali helyiségében a részvényesek által megtekinthetők.

BUDAPESI ÉJJEL

CIMŰ SZENZÁCIÓS KÖNYV
MÁSODIK KIADÁSA MOST
JELENT MEG.

Irta: BENEDEK LÁSZLÓ (Adrien)

Ára 3 korona.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján.

Értesítés.

Mindszent község nagyérdemű közönségének szives tudomására adom, hogy üzletemben mindenkor a legjobb husneműek lesznek kiszolgálva, jutányos áron. A közeledő hushagyói ünnepek alkalmából pedig különösen föl hívom a banket- rendező vendéglős urak figyelmét elsőrangú üzletre, ahol a paprikáshoz szükséges hust legolcsóbban beszerezhetik.

Itt említem meg ama rosszindulatú, légből kapott hírrel szemben, amely szerinti én üzletemet el akarnám adni, ez annyival inkább sem felel meg a valóságnak, mert nemcsak hogy eszem ágában sincs az áruba bocsátani, sőt törekvésem mindenkor oda irányul, hogy azt minél nagyobbá és virágzóbbá tegyem.

Tisztelettel

F. KOROM JÓZSEFNÉ.

1—2

Eladó részvény.

Egy nagytakaréki ötödik éves korona heti betétes részvény eladó. Hogy kinél? megmondja a kiadóhivatal.

Kiadó lakás.

A Templom-tér 63. számú házban egy szép utcai lakás, mely három szoba, konyha és éléskamrából áll, évi 240 korona lakbérért kiadó. Tudakozódhatni ugyanott.

Dohányzóknak

fontos!

hogy az alábbi szívarkahüvelyeket használják, melyek elsőrangú gyártmányok és az egészségre ártalmatlanok

DIVA „TURUL“ JANINA
PRESIDENT HAVANA
RIS ABADIE CARTOUCHÉ
YILDIZ VERGÉ

Kaphatók Mindszenten egyedül:

Horváth Antal

papir- és írószer-kereskedésében.

Fenti cigarettahüvelyek 2-ös, 3-as és 4-es számban is raktáron vannak, ugyancsak a hozzávaló szívarkatöltő gépek is, melyek darabonként 20 fillérért beszerezhetők.

Ügyes gépkezelő

ki mindenféle gépek kezelésében jártas, malomban, gyárban vagy nagyobb iparvállalatnál szerény feltételek mellett állást keres. Esetleg mint kovacs és gépkezelő, uraságnál is hajlandó állást elfoglalni. Azonnal munkába léphet. Bővebb értesítést bárkinek készséggel ad lapunk kiadóhivatala.

Eladó ház és porta.

Csótó Nagy István fakereskedőnek, közvetlen a vaspálya-állomás mellett levő lakóháza, földje és fakereskedése elköltözés végett, kedvező fizetési feltételek mellett, szabad kézből jutányosan, örök áron eladó, esetleg a ház és föld hasznbérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal. Ugyanott a még raktáron levő anyagok a legjutányosabb árban adatnak el.

Kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező
bármiféle kerékpárokhoz,

külső és belső gumikat, lámpákat, osengőket, láncokat, fogaskerekeket, pedálokat, oszlopokat, kónuszokat stb. Ausztria-Magyarországban elért legnagyobb forgalmunk és így óriási vételeink folytán a gyáraknál rendkívül lenyomott, igen olcsó áraink következtében

30 százalékos árleszállítással

szállítunk vidékre és bárhova. A világhírű angol Helical-Premier- és The Champion-kerékpárokat minden ártólemelés nélkül, szigorúan az eredeti gyári árakon, havi 12 és 16 koronás részletre szállítjuk.

Elsőrendű Singer varrógépeket nagybani gyári árban 75 koronától feljebb havi 8—10 korona részletre adjuk. Használt gépeket előnyösen becserélünk.

LÁNG JAKAB ÉS FIA

kerékpár- és varrógép-nagykereskedők

Ausztria-Magyarország legnagyobb, legrégebbi és legmegbízhatóbb kerékpárraktára

Budapest, VIII. ker., József-körút 41.

Fióközlét: Baross-tér 4.

Nagy árjegyzék 700 képpel ingyen és bérmentve.

Saját szakértői javítóműhelyek.

Fenti cég által szállított varrógép bármikor megtekinthető lapunk kiadóhivatalában.

15—70

Gőzcséplőkészletek 2 $\frac{1}{2}$ -től 12 lóerőig, benzinmotorok,

4—15

szalmaprések gőzhajtásra,

aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A magyar kir. államvasutak gépgyáranak vezérigénységénél

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen bérmentve küldünk.

Kerületi képviselő: Márkus József, Orosháza.

Mindszenti Önsegélyző Szövetkezet

1905. évi

Zárszámadása.

Bevétel

Pénztár forgalom 1905. évben

Kiadás

Lap-szám	Megnevezés	K	f	Lap-szám	Megnevezés	K	f
68	Pénztári maradvány 1905. január 1-én . . .	3324	96	25	Jutalékokra	411	35
36	Beiratási díjakból	1230	—	50	Adóra	203	91
59	Vegyesekből	5	03	59	Vegyesekre	354	76
61	Betétből	19622	77	61	Betétre	13000	—
62	Betét utáni kamatból	157	32	67	Üzleti költségekre	897	38
65	Átiratási díjakból	15	50	69	Tiszteletdíjakra	1430	—
67	Kölcsönök utáni kamatokból	7576	41	69	Előlegekre	28724	—
68	Törzsbetétekből	27818	40	70	Kölcsönökre	48501	53
69	Előlegek visszafizetéséből	3745	—	68	Pénztári maradvány 1905. december 31-én	4284	88
70	Előlegek utáni kamatokból	2742	15				
70	Kölcsönök visszafizetéséből	31203	04				
71	Bírságdíjakból	367	23				
		97807	81			97807	81

Tartozik

Mérleg-számla

Követel

Lap-szám	Megnevezés	K	f	Lap-szám	Megnevezés	K	f	K	f
	VAGYON				TEHER				
5	Felszerelések	60	—	36	Beiratási díjak			1230	—
61	Betét	2000	—	60	Tőkésített osztalék			16525	37
67	Hátralékos kamatok kölcsönök után	213	34	64	Tartalékalap			2229	53
68	Készpénz	4284	88	67	Előre bevett kamatok kölcsönök után			828	46
69	Előlegek	60997	—	68	Törzsbetétek			140918	20
70	Hátralékos kamatok előlegek után	1461	35	70	Előre bevett kamatok előlegek után			14	15
70	Kölcsönök	100961	33	65	Nyeremény áthozat 1904. évről	3	30		
					Folyó évi nyeresemény egyenlege	8228	89		
					Összes nyeresemény			8232	19
		169977	90					169977	90

Tartozik

Veszteség- és Nyereség-számla

Követel

Lap-szám	Megnevezés	K	f	K	f	Lap-szám	Megnevezés	K	f
	VESZTESÉG						NYERESÉG		
5	Leírás felszerelésekből			10	—	62	Betét utáni kamat	157	32
50	Adó			203	91	65	Átiratási díjak	15	50
59	Vegyesek			349	73	67	Kölcsönök utáni kamatok	7492	41
64	Tartalékalap utáni kamat			106	15	70	Előlegek	3323	60
67	Üzleti költségek			897	38	71	Bírságdíjak	367	23
69	Tiszteletdíjak			1430	—	65	Nyeremény áthozat 1904. évről	3	30
70	Leírás kölcsönökből			130	—				
65	Nyeremény-áthozat 1904. évről	3	30						
	Folyó évi nyeresemény egyenlege	8228	89						
	Összes nyeresemény			8232	19				
				11359	36			11359	36

Mindszenti, 1905. évi december hó 31-én.

Vitos János
könyvelő.Baksay Illés
aligazgató.Gelsy Péter
igazgató.Apró Ferencz
pénztárnok.Korom Gáspár
ig. tag.Bertók János
ig. tag.Gyovai András
ig. tag.Pap Pál Pál
ig. tag.Keresztes Áron
ig. tag.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk:

Mindszenti, 1906 évi február hó 5-én.

Schwáb József
f. b. tag.Pánczél Károly
f. b. tag.Baksay József
f. b. elnök.Lovass Jenő
f. b. tag.Gémes Lajos
f. b. tag.

Mindszenti Takarékpénztár 1905. évi Zárszámadata.

TARTOZIK

Mérleg-számla 1905. december 31-én.

KÖVETEL

Főkönyvi lapszám	V a g y o n	Összeg		Főkönyvi lapszám	T e h e r	Összeg	
		K	f			K	f
104	Pénztár számla --- --- ---	43330	13	6	Alaptőke-számla --- --- ---	120000	—
99	Leszámitolt váltó számla --- ---	426573	58	7	Tartalékalap-számla --- --- ---	30000	—
107	Jelzálog-kölcsön „ --- --- ---	102688	28	8	Külön tartalékalap-számla --- ---	12000	—
100	Kötvény-kölcsön „ --- --- ---	103994	02	96	Betét-számla --- --- ---	399643	77
20	Intézeti ház „ --- --- ---	8500	—	88	Visszleszámitolt váltó-számla --- ---	136530	—
21	Beszerzési „ --- --- ---	400	—	106	Osztalék-számla --- --- ---	684	—
105	Folyó „ --- --- ---	5398	60	70	Jótekonycél-számla --- --- ---	452	78
108	Óvás-díj „ --- --- ---	144	39	103	Heti betét-számla --- --- ---	20552	87
22	Nyomtatvány „ --- --- ---	300	—	13	Üzleteredmény-számla Áthozat 1904. évről 375-39 folyó évi . . . 12121-65	12497	04
43	Giro „ --- --- ---	600	—				
48	Ingtalan „ --- --- ---	5665	78				
83	Pálosi ingatlan „ --- --- ---	25695	68				
86	Előleg-kölcsön „ --- --- ---	3070	—				
87	Értékpapírok „ --- --- ---	6000	—				
		732360	46			732360	46

TARTOZIK

Veszteség-nyereség-számla 1905. évi december hó 31-én.

KÖVETEL

Főkönyvi lapszám	V e s z t e s é g	Összeg		Főkönyvi lapszám	N y e r e s é g	Összeg	
		K	f			K	f
25	10 % betét kamat adó --- --- ---	1786	29	81	Váltó-kamat --- --- ---	29089	74
76	Betét kamat --- --- ---	16976	47	95	Kölcsön-kamat --- --- ---	15215	99
97	Visszleszámitolt váltók kamata ---	6852	75	101	Késedelmi kamat --- --- ---	26	32
94	Kamat-térítés --- --- ---	106	62	93	Részvényátírási díj --- --- ---	312	88
80	Illeték --- --- ---	104	24	74	Kezelési díj --- --- ---	85	14
92	Folyó költség --- --- ---	1670	15	49	Leirt követelésből --- --- ---	300	—
78	Adó --- --- ---	3651	12	62	Ingtalan jövedelme --- --- ---	89	62
77	Tiszti és szolgál-fizetés --- ---	4839	88	82	Pálosi ingatlan jövedelme --- ---	4006	99
79	Heti betét kamat --- --- ---	896	34	85	Előleg kamat --- --- ---	155	94
109	Intézeti helyiség lakbéré --- ---	600	—	102	Intézeti ház jövedelme --- --- ---	322	89
13	Üzlet-eredmény Áthozat 1904. évről 375-39 Folyó évi . . . 12121-65	12497	04	13	Üzleteredmény-áthozat az 1904. évről	375	39
		49980	90			49980	90

Mindszent, 1905. évi december hó 31-én.

Vigh Gyula,
igazgató.

Wimmer Béla
könyvelő.

Hám János, Tábitz Lukács, Büchler Gábor, Stern Salamon, Mihály János, Keresztes Ferencz, Szilágyi Ferencz, Grüner Géza,
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Ezen mérleg és veszteség-nyereség-számlában foglalt összes tételeket a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és mindenben egyezőnek találtuk.

Mindszent, 1906. évi február hó 3-án.

Pap Pál Pál,
f. b. tag.

Keresztes Nagy Sándor,
f. b. tag.

Schwartz Lipót,
f. b. elnök.

Keresztes Áron,
f. b. tag.

Pánczél Károly,
f. b. tag.